

ALLEA

ALL European
Academies

integrity | in'
1 the quality of being h
integrity.

Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto

REVIDIRANA IZDAJA

Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto
Revidirana izdaja
Objavila
ALLEA – Zveza evropskih akademij v Berlinu

c/o Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities
Jaegerstr. 22/23
10117 Berlin, Nemčija
secretariat@allea.org
www.allea.org

Postavitev: Susana Irles
Fotografija na naslovnici: iStock

©ALLEA - Zveza evropskih akademij, Berlin 2018

Vse pravice pridržane. Ponovno razširjanje, tudi v obliki izvlečkov, je za izobraževalne, znanstvene in zasebne namene dovoljeno le ob navedbi vira. Za komercialno uporabo je treba pridobiti dovoljenje zveze ALLEA.

Disclaimer:

Please note that while great care was taken to ensure the accuracy of the present translation of the European Code of Conduct for Research Integrity, some slight deviation in meaning may be possible. Please refer to the original English-language version of [The European Code of Conduct for Research Integrity](#), published by ALLEA in Berlin in 2017, for the precise wording.

Acknowledgements:

ALLEA would like to thank the European Commission Translational Services for the translation as well as Professor Božidar Voljč (Slovenian Academy of Sciences and Arts) for his assistance in the preparation of this translation.

Kazalo

Preambula	3
1. Načela	4
2. Dobre raziskovalne prakse	5
3. Kršitve raziskovalne integritete	10
Priloga 1: Ključni viri	14
Priloga 2: Postopek pregleda in seznam deležnikov	16
Priloga 3: Stalna delovna skupina za znanost in etiko v okviru zveze ALLEA	18

Preambula

Raziskovanje je iskanje znanja, pridobljeno s sistematičnim študijem in razmišljanjem, opazovanjem in izvajanjem poskusov. Pri različnih strokah se lahko uporabljajo različni pristopi, vendar je vsem skupna spodbuda za povečanje razumevanja nas samih in sveta, v katerem živimo. Zato se „Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto“ uporablja za raziskave na vseh znanstvenih in strokovnih področjih.

Raziskovanje je skupen podvig, ki se izvaja v akademskem, industrijskem in drugem okolju. Vključuje neposredno ali posredno sodelovanje, ki pogosto presega družbene, politične in kulturne meje. Podprto je s svobodo pri opredelitvi raziskovalnih vprašanj in razvijanju teorij, zbiranju empiričnih dokazov in uporabi ustreznih metod. Zato raziskovanje temelji na delu skupnosti raziskovalcev in se v najboljšem primeru razvija neodvisno od pritiskov strank naročnic ter ideoloških, ekonomskih ali političnih interesov.

Temeljna odgovornost raziskovalne skupnosti je oblikovanje raziskovalnih načel, opredelitev meril za pravilno raziskovalno vedenje, čim večje povečanje kakovosti in zanesljivosti raziskav ter ustrezen odziv na grožnje za raziskovalno integriteto ali njene kršitve. Glavni namen tega kodeksa ravnanja je, da prispeva k izpolnitvi te odgovornosti in da ga raziskovalna skupnost uporablja kot okvir za samourejanje. Opisuje poklicne, pravne in etične odgovornosti ter priznava pomen institucionalnega okvira, v katerem je raziskovanje organizirano. Zato je ta kodeks ravnanja pomemben in se uporablja za javno financirane in zasebne raziskave, hkrati pa priznava zakonite ovire pri njihovem izvajanju.

Na razlago vrednot in načel, ki urejajo raziskovanje, lahko vplivajo socialni, politični ali tehnološki razvoj in spremembe v raziskovalnem okolju. Učinkovit kodeks ravnanja za raziskovalno skupnost je torej živ dokument, ki se redno posodablja in omogoča, da se pri njegovem izvajanju upoštevajo lokalne ali nacionalne razlike. Raziskovalci, akademije, znanstvena združenja, agencije za financiranje, javne in zasebne organizacije za izvajanje raziskav, založniki in drugi ustrezni organi imajo posebne odgovornosti za opazovanje in spodbujanje teh praks in načel, ki jih podpirajo.

1. Načela

Dobre raziskovalne prakse temeljijo na osnovnih načelih raziskovalne integritete. Raziskovalce usmerjajo pri njihovem delu ter reševanju praktičnih, etičnih in intelektualnih izzivov, povezanih z raziskavami.

Ta načela so:

- **Zanesljivost** pri zagotavljanju kakovosti raziskav, kar se kaže v zasnovi, metodologiji, analizi in porabi virov.
- **Poštenost** pri preglednem, pravilnem, popolnem in nepristranskem razvijanju, izvajanju in pregledovanju raziskav ter poročanju in obveščanju o njih.
- **Spoštovanje** kolegov, udeležencev raziskav, družbe, ekosistemov, kulturne dediščine in okolja.
- **Odgovornost** za raziskave od zamisli do objave, za njihovo upravljanje in organizacijo, usposabljanje, nadzor in mentorstvo ter njihove širše učinke.

2. Dobre raziskovalne prakse

Dobre raziskovalne prakse opisujemo v naslednjih okvirih:

- Raziskovalno okolje
- Usposabljanje, nadzor in mentorstvo
- Raziskovalni postopki
- Zaščitni ukrepi
- Podatkovne prakse in upravljanje podatkov
- Delovno sodelovanje
- Objavljanje in razširjanje rezultatov
- Pregledovanje, ocenjevanje in urejanje

2.1 Raziskovalno okolje

- Raziskovalne ustanove in organizacije spodbujajo ozaveščenost ter zagotavljajo prevladujočo kulturo raziskovalne integritete.
- Raziskovalne ustanove in organizacije pokažejo vodilno vlogo pri določanju jasnih politik in postopkov o dobrih raziskovalnih praksah ter preglednem in ustreznem obravnavanju kršitev.
- Raziskovalne ustanove in organizacije podpirajo ustrezno infrastrukturo za upravljanje in varstvo podatkov ter raziskovalnih materialov v vseh oblikah (vključno s kvalitativnimi in kvantitativnimi podatki, protokoli, postopki, drugimi raziskovalnimi artefakti in povezanimi metapodatki), ki so nujni za ponovljivost, sledljivost in odgovornost.
- Raziskovalne ustanove in organizacije z najemanjem in podpiranjem raziskovalcev nagrajujejo odprte in ponovljive prakse.

2.2 Usposabljanje, nadzor in mentorstvo

- Raziskovalne ustanove in organizacije zagotavljajo, da raziskovalci prejmejo temeljito usposabljanje na področju zasnove, metodologije in analize raziskav.
- Raziskovalne ustanove in organizacije razvijajo ustrezno in primerno usposabljanje na področju etike in raziskovalne integritete, s čimer zagotovijo, da so vsi udeleženci seznanjeni z ustreznimi kodeksi in predpisi.

- Raziskovalci se skozi celotno poklicno pot – od ravni nižjega raziskovalca do ravni višjega raziskovalca – usposablajo na področju etike in raziskovalne integritete.
- Višji raziskovalci, vodje raziskav in nadzorniki svetujejo svojim članom ekipe ter jim ponujajo posebne napotke in usposabljanje, da pravilno razvijejo, zasnujejo in organizirajo raziskovalno dejavnost ter spodbujajo kulturo raziskovalne integritete.

2.3 Raziskovalni postopki

- Raziskovalci pri razvijanju raziskovalnih zamislih upoštevajo najnovejše dosežke.
- Raziskovalci raziskavo pazljivo in premišljeno zasnujejo, izvedejo, analizirajo in dokumentirajo.
- Raziskovalci pravilno in zavestno uporabljajo raziskovalna sredstva.
- Raziskovalci odprto, pošteno, pregledno in točno objavijo rezultate in razlage raziskave ter pri tem upoštevajo zaupnost podatkov ali ugotovitev, če je taka zahteva upravičena.
- Raziskovalci o rezultatih poročajo na način, ki je združljiv s standardi stroke, da se ti po potrebi lahko preverijo in ponovijo.

2.4 Zaščitni ukrepi

- Raziskovalci upoštevajo kodekse in predpise, ki so pomembni za njihovo stroko.
- Raziskovalci spoštljivo in pazljivo ter v skladu s pravnimi in etičnimi določbami obravnavajo raziskovalne teme, bodisi človeške, živalske, kulturne, biološke, okoljske ali fizikalne.
- Raziskovalci ustrezno upoštevajo zdravje, varnost in dobrobit skupnosti, sodelavcev in drugih ljudi, povezanih z njihovo raziskavo.
- Raziskovalni protokoli upoštevajo ustrezne razlike v starosti, spolu, kulturi, veroizpovedi, etični pripadnosti in družbenem sloju ter so občutljivi nanje.
- Raziskovalci prepoznajo in upravljajo morebitna škoda in tveganja, povezana z raziskavami.

2.5 Podatkovne prakse in upravljanje podatkov

- Raziskovalci, raziskovalne ustanove in organizacije ustrezno upravljajo in varujejo vse podatke in raziskovalne materiale, vključno z neobjavljenimi, ter jih razumno obdobje varno shranjujejo.
- Raziskovalci, raziskovalne ustanove in organizacije zagotavljajo, da je zaradi upravljanja podatkov dostop do podatkov čim bolj odprt, pa tudi zaprt, kot je potrebno, ter po potrebi skladen z načeli sprejemljivih (FAIR) podatkov (Findable, Accessible, Interoperable and Re-usable – ugotovljivost, dostopnost, interoperabilnost in ponovna uporabnost).
- Raziskovalci, raziskovalne ustanove in organizacije zagotavljajo preglednost v zvezi z dostopom do njihovih podatkov in raziskovalnih materialov ali njihovo uporabo.
- Raziskovalci, raziskovalne ustanove in organizacije priznajo podatke kot verodostojne proizvode raziskav, ki jih je mogoče citirati.
- Raziskovalci, raziskovalne ustanove in organizacije zagotavljajo, da je v vse pogodbe ali sporazume, povezane z rezultati raziskav, vključena nepristranska in poštena določba za upravljanje njihove uporabe, lastništva in/ali za njihovo zaščito s pravicami intelektualne lastnine.

2.6 Delovno sodelovanje

- Vsi partnerji v raziskovalnem sodelovanju so odgovorni za integriteto raziskave.
- Vsi partnerji v raziskovalnem sodelovanju se na začetku dogovorijo o ciljih raziskave ter postopku čim bolj preglednega in odprtega sporočanja rezultatov raziskav.
- Vsi partnerji se ob začetku sodelovanja formalno dogovorijo o svojih pričakovanjih in standardih glede raziskovalne integritete, zakonih in predpisih, ki se bodo uporabljali, zaščiti intelektualne lastnine sodelavcev ter postopkih za reševanje konfliktov in morebitnih primerih neprimerne vedenja.
- Vsi partnerji v raziskovalnem sodelovanju so ustrezno obveščeni, z njimi pa poteka tudi posvetovanje o predložitvah rezultatov raziskav v objavo.

2.7 Objavljanje in razširjanje rezultatov

- Vsi avtorji so v celoti odgovorni za vsebino objave, razen če ni določeno drugače.
- Vsi avtorji se dogovorijo o zaporedju avtorjev, pri čemer priznajo, da avtorstvo

samo temelji na pomembnem prispevku k zasnovi raziskav, pomembnem zbiranju podatkov oziroma analizi ali razlagi rezultatov.

- Avtorji zagotovijo, da je njihovo delo na pravočasen, odprt, pregleden in natančen način na voljo kolegom, razen če ni dogovorjeno drugače, ter da so pri obveščanju širše javnosti in tradicionalnih in družbenih medijev pošteni.
- Avtorji priznajo pomembno delo in intelektualne prispevke drugih, vključno s sodelavci, pomočniki in financerji, ki so ustrezno vplivali na raziskavo, o kateri poročajo, ter pravilno citirajo povezano delo.
- Vsi avtorji razkrijejo navzkrižja interesov in finančno podporo ali druge vrste podpore za raziskavo ali objavo njenih rezultatov.
- Avtorji in založniki izdajajo popravke ali umaknejo delo, če je to potrebno, za kar so postopki jasni, in razlogi navedeni, avtorjem pa se priznajo zasluge za objavljanje takojšnjih popravkov po objavi.
- Avtorji in založniki štejejo, da so pri objavljanju in razširjanju rezultatov negativni rezultati enako veljavni kot pozitivni.
- Raziskovalci se držijo istih meril, kot so tista, ki so podrobno opisana zgoraj, in sicer ne glede na to, ali objavljajo v naročniški reviji, odprtodostopni reviji ali v kateri koli drugi alternativni obliki objave.

2.8 Pregledovanje, ocenjevanje in urejanje

- Raziskovalci svojo zavezo raziskovalni skupnosti vzamejo resno, tako da sodelujejo pri recenzijah, pregledovanju ali ocenjevanju.
- Raziskovalci pregledno in utemeljeno pregledujejo in ocenjujejo prispevke za objavo, financiranje, imenovanje, napredovanje ali nagrado.
- Pregledovalci ali založniki z navzkrižjem interesov ne sodelujejo pri odločitvah o objavah, financiranju, imenovanju, napredovanju ali nagradah.
- Pregledovalci ohranjajo zaupnost, razen če obstaja predhodno soglasje za razkritje.
- Pregledovalci ali založniki spoštujejo pravice avtorjev in predlagateljev ter prosijo za dovoljenje za uporabo predstavljenih zamisli, podatkov ali razlag.

3. Kršitve raziskovalne integritete

Bistveno je, da raziskovalci obvladajo znanje, metodologije in etične prakse, povezane z njihovim področjem. Zaradi neupoštevanja dobrih raziskovalnih praks se kršijo poklicne obveznosti. To škodi raziskovalnim postopkom, poslabša odnose med raziskovalci, zmanjšuje zaupanje v raziskave in njihovo verodostojnost, povzroči neupravičeno porabo virov in sredstev ter lahko predmete raziskave, njene uporabnike, družbo ali okolje izpostavi nepotrebni škodi.

3.1 Kršitve raziskovalne etike in druge nesprejemljive prakse

Kršitve raziskovalne etike so običajno opredeljene kot izmišljanje, ponarejanje ali plagiatorstvo (t. i. kategorizacija IPP) na področju predlaganja, izvajanja ali pregledovanja raziskav ali poročanja o njihovih rezultatih:

- **Izmišljanje** pomeni izmišljevanje rezultatov in poročanje o njih, kot da bi bili resnični.
- **Ponarejanje** pomeni bodisi manipuliranje z raziskovalnimi materiali, opremo ali postopki bodisi neutemeljeno spreminjanje, izpuščanje ali prikrivanje podatkov ali rezultatov.
- **Plagiatorstvo** je prilastitev dela ali zamisli drugih ljudi, ne da bi ustrezno priznali prvotni vir, s čimer se kršijo pravice prvotnih avtorjev do njihovih intelektualnih rezultatov.

Te tri oblike kršitev se štejejo kot posebej resne, saj izkrivljajo raziskovalno evidenco. Obstajajo še druge kršitve dobrih raziskovalnih praks, ki škodijo integriteti raziskovalnega postopka ali raziskovalcev. Poleg neposrednih kršitev dobrih raziskovalnih praks, navedenih v tem kodeksu ravnanja, primeri drugih nesprejemljivih praks med drugim zajemajo:

- Manipuliranje avtorstva ali blatenje vloge drugih raziskovalcev v objavi.
- Ponovno objavljane zajetnih delov prejšnjih objav, vključno s prevodi, brez ustreznega priznanja ali citiranja originala („samoplagiatorstvo“).
- Selektivno citiranje, da se poudarijo lastne ugotovitve ali izpolnijo želje urednikov, pregledovalcev ali kolegov.
- Neobjavljanje rezultatov raziskav.

- Dopuščanje, da financerji/sponzorji ogrozijo neodvisnost v raziskovalnem postopku, ali poročanje o rezultatih na način, da se uvedejo ali spodbujajo predsodki.
- Nepotrebno razširitev bibliografije študije.
- Zlonamerno obtoževanje raziskovalca, da se je neprimerno vedel ali zakrivil druge kršitve.
- Napačno prikazovanje raziskovalnih dosežkov.
- Pretirano poudarjanje pomena in praktične uporabnosti ugotovitev.
- Zamujanje ali neprimerno oviranje dela drugih raziskovalcev.
- Zloraba nadrejenega položaja za spodbujanje kršitev raziskovalne integritete.
- Neupoštevanje domnevnih kršitev raziskovalne integritete s strani drugih ali prikrivanje neustreznih odzivov na neprimerno vedenje ali druge kršitve s strani ustanov.
- Ustanavljanje ali podpiranje revij, ki ogrožajo nadzor kakovosti raziskav („predatorske revije“).

Nesprejemljive prakse je mogoče v njihovih najhujših oblikah kaznovati, vendar si je treba z usposabljanjem, nadzorom in mentorstvom ter razvojem pozitivnega in razumevajočega raziskovalnega okolja vsaj čim bolj prizadevati za njihovo preprečevanje, odvracanje od njih in njihovo prenehanje.

3.2 Obnavljanje kršitev in obtožb neprimerne vedenja

Nacionalne ali institucionalne smernice se razlikujejo glede tega, kako se v različnih državah obravnavajo kršitve dobrih raziskovalnih praks in obtožbe neprimerne vedenja. Vendar je vedno v interesu družbe in raziskovalne skupnosti, da se kršitve obravnavajo dosledno in pregledno. Naslednja načela je treba vključiti v vsak postopek preiskave.

Integriteta

- Preiskave so poštene, celovite in izvedene hitro, ne da bi se ogrozila natančnost, objektivnost ali temeljitost.
- Stranke, vključene v postopek, izrazijo vsako navzkrižje interesov, ki se lahko pojavi med preiskavo.
- Sprejmejo se ukrepi, s katerimi se zagotovi, da se preiskave izvedejo do konca.
- Postopki se izvajajo zaupno, da se zaščitijo osebe, vključene v preiskavo.
- Ustanove zaščitijo pravice žvižgačev med preiskavami in zagotovijo, da njihove poklicne možnosti niso ogrožene.
- Splošni postopki za obravnavanje kršitev dobrih raziskovalnih praks so javno razpoložljivi in dostopni, da se zagotovita njihova preglednost in enotnost.

Poštenost

- Preiskave se izvedejo v skladu z dolžnim pravnim postopanjem in pošteno do vseh strank.
- Osebam, obtoženim neprimerne raziskovalnega vedenja, se zagotovijo vse podrobnosti v zvezi z obtožbami ter jim je omogočen pošten postopek, da odgovorijo na obtožbe in predložijo dokaze.
- Zoper osebe, zoper katere se obtožba neprimerne vedenja potrdi, se sprejme ukrep, ki je sorazmeren z resnostjo kršitve.
- Ko so raziskovalci oproščeni obtožbe neprimerne vedenja, se sprejme ustrezen izravnalni ukrep.
- Za vsako osebo, ki je obtožena neprimerne raziskovalnega vedenja, se domneva, da je nedolžna, dokler se ne dokaže nasprotno.

Priloga 1: Ključni viri

All European Academies (2013). "Ethics Education in Science". Statement by the ALLEA Permanent Working Group on Science and Ethics.

www.allea.org/wp-content/uploads/2015/07/Statement_Ethics_Edu_web_final_2013_10_10.pdf [Obiskano: 14. marca 2017]

AllTrials: Trials Registration and Reporting Platform.

<http://www.alltrials.net/find-out-more/> [Obiskano: 14. marca 2017]

American Association for the Advancement of Science (2017). The Brussels Declaration: Ethics and Principles for Science & Society Policy-Making.

<http://www.sci-com.eu/main/docs/Brussels-Declaration.pdf?58b6e4b4> [Obiskano: 14. marca 2017]

Committee on Publication Ethics COPE. Guidelines.

<http://publicationethics.org/resources/guidelines> [Obiskano: 14. marca 2017]

Data Citation Synthesis Group, Martone M. (ed.) (2014). Joint Declaration of Data Citation Principles. San Diego, CA: FORCE11.

<https://www.force11.org/group/joint-declaration-data-citation-principles-final> [Obiskano: 14. marca 2017]

EQUATOR Network: Reporting Guidelines to enhance the quality and transparency of health research.

<https://www.equator-network.org/> [Obiskano: 13. marca 2017]

EUDAT. Collaborative Data Infrastructure: Guidelines on data management.

<https://eudat.eu/data-management> [Obiskano: 15. januarja 2017]

InterAcademy Partnership (2016). "Doing Global Science: A Guide to Responsible Conduct in the Global Research Enterprise". Princeton University Press.

<http://interacademycouncil.net/24026/29429.aspx> [Obiskano: 15. januarja 2017]

International Committee of Medical Journal Editors. Defining the Role of Authors and Contributors.

<http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html> [Obiskano: 15. januarja 2017]

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in forum Global Science (2007). Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct. <https://www.oecd.org/sti/sci-tech/40188303.pdf> [Obiskano: 15. januarja 2017]

Research Data Alliance RDA (2016). RDA/WDS Publishing Data Workflows WG Recommendations. <http://dx.doi.org/10.15497/RDA00004> [Obiskano: 15. januarja 2017]

Research Data Alliance RDA (2016). Data Description Registry Interoperability WG Recommendations. <http://dx.doi.org/10.15497/RDA00003> [Obiskano: 15. januarja 2017]

UK Academy of Medical Sciences (2015). Perspective on 'Conflict of Interest'. <https://acmedsci.ac.uk/file-download/41514-572ca1ddd6cca.pdf> [Obiskano: 13. marca 2017]

Wilkinson MD et al. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship, Scientific Data 3:160018 doi: 10.1038/sdata.2016.18 <http://www.nature.com/articles/sdata201618> [Obiskano: 15. januarja 2017]

World Conference on Research Integrity WCRI (2013). Montreal Statement on Research Integrity in Cross-Boundary Research Collaborations. <http://www.researchintegrity.org/Statements/Montreal%20Statement%20English.pdf> [Obiskano: 5. januarja 2017]

World Conference on Research Integrity WCRI (2010). Singapore Statement on Research Integrity. www.singaporestatement.org/statement.html [Obiskano: 15. januarja 2017]

Priloga 2: Postopek pregleda in seznam deležnikov

Postopek pregleda

Ta dokument temelji na „Evropskem kodeksu ravnanja za raziskovalno integriteto“, ki sta ga leta 2011 pripravili Zveza evropskih akademij (ALLEA) in Evropska znanstvena fundacija (ESF). Je živ dokument, ki se bo pregledal vsake tri do pet let in po potrebi spremenil, da bi se upoštevali novonastali pomisleki, zato da ga bo lahko raziskovalna skupnost še naprej uporabljala kot okvir za dobre raziskovalne prakse.

Razlog za sedanjí pregled so med drugim razvojni dosežki na področju financiranja evropskih raziskav in regulativnega okolja, institucionalne pristojnosti, znanstveno komuniciranje, postopki pregleda, objavljanje z odprtim dostopom, uporaba arhivov ter uporaba družbenih medijev in vključevanje državljanov v raziskave. V pregled, ki ga je začela izvajati stalna delovna skupina za znanost in etiko v okviru zveze ALLEA, je bilo vključeno obsežno posvetovanje med pomembnejšimi deležniki v evropskih raziskavah, javnimi in zasebnimi, da bi se ustvaril občutek za deljeno odgovornost.

Seznam deležnikov

Večstranske organizacije deležnikov, ki so poslale pisne povratne informacije* in/ali sodelovale na posvetovalnem sestanku deležnikov v Bruslju novembra 2016+:

- BusinessEurope**
- Centre for European Policy Studies (CEPS)*
- Committee on Publication Ethics (COPE)**
- Conference on European Schools for Advanced Engineering Education and Research (CESAER)**
- DIGITALEUROPE**
- EU-LIFE**
- European Association of the Molecular and Chemical Sciences (EUCHEMS)**
- European Association of Research and Technology Organisations (EARTO)**
- European Citizen Science Association (ECSA)*
- European Commission**
- European Network of Research Integrity Offices (ENRIO)**
- European University Association (EUA)**
- Euroscience**
- FoodDrinkEurope**
- Global Young Academy (GYA)**
- League of European Research Universities (LERU)**
- Open Access Infrastructure for Research in Europe (OpenAIRE)**
- Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA)+
- Sense about Science*
- Science Europe**
- Young European Associated Researchers (YEAR)**
- Young European Research Universities Network (YERUN)**

Priloga 3: Stalna delovna skupina za znanost in etiko v okviru zveze ALLEA

Stalna delovna skupina za znanost in etiko v okviru zveze ALLEA (v nadaljnjem besedilu: stalna delovna skupina) se ukvarja s številnimi zadevami – „notranjimi“ (v znanstveni skupnosti) in „zunanjimi“ (odnosi med znanostjo in družbo). Ker so bili etični pomisleki bistveni sestavni del konsolidacije združene Evrope in ustanovitve zveze ALLEA, je bila stalna delovna skupina vzpostavljena, da bi povezala strokovnjake z akademij iz vse Evrope ter jim zagotovila platformo za stalno razpravo o raziskovalni etiki in raziskovalni integriteti.

Stalna delovna skupina je v zadnjih letih razširila svoje pristojnosti in dejavnosti, da bi ustrezno izpolnjevala svojo nalogo skupinskega razpravljanja o temah, kot so med drugim raziskovalna integriteta, etično izobraževanje v znanosti in raziskovalnem usposabljanju, etika znanstvenih političnih nasvetov, zaupanje v znanost, neprimerno znanstveno vedenje in plagiatorstvo.

Nadaljnja vprašanja, obravnavana pred kratkim, zajemajo dvojno uporabo rezultatov raziskav, etične vidike tveganja, znanost in človekove pravice, podporo visokošolskemu izobraževanju in raziskavam v Palestini, raziskave človeških zarodkov, sintetično biologijo, nanotehnologije itd. Poleg tega skupina zagotavlja strokovno znanje projektu Evropske mreže za raziskovalno etiko in raziskovalno integriteto (European Network of Research Ethics and Research Integrity – ENERI), ki se financira v okviru pobude Obzorje 2020 ter je namenjen usposabljanju strokovnjakov na področju z etiko povezanih vprašanj in uskladitvi infrastruktur za raziskovalno integriteto po vsej Evropi.

Stalna delovna skupina ima redne sestanke, sklicuje pa tudi tematske sestanke v širšem okolju, običajno v partnerstvu s številnimi drugimi pomembnimi organizacijami, kot so Evropska komisija, Evropska znanstvena fundacija (ESF), Mednarodni svet za znanost (ICSU) in UNESCO. Člani stalne delovne skupine za uspešno izvedbo postopka pregleda „Evropskega kodeksa ravnanja za raziskovalno integriteto“ uporabljajo obsežno mrežo strokovnjakov in ustanov.

Člani Stalne delovne skupine za znanost in etiko v okviru zveze ALLEA

Göran Hermerén (predsednik) – Kraljeva švedska akademija književnosti, zgodovine in antikvitet

Maura Hiney – Irska akademija znanosti, predsednica redakcijske skupine

László Fésüs – Madžarska akademija znanosti, član redakcijske skupine

Roger Pfister – Švicarska akademija umetnosti in znanosti, član redakcijske skupine

Els Van Damme – Kraljeva akademija znanosti, književnosti in umetnosti Belgije, član redakcijske skupine

Martin van Hees – Kraljeva nizozemska akademija umetnosti in znanosti, član redakcijske skupine

Krista Varantola – Svet finskih akademij, članica redakcijske skupine

Anna Benaki – Akademija v Atenah (Grčija)

Anne Fagot-Largeault – Akademija znanosti (Francija)

Ludger Honnefelder – Združenje nemških akademij znanosti in humanistike

Bertil Emrah Oder – Bilim Akademisi (Akademija znanosti, Turčija)

Martyn Pickersgill – Kraljevo društvo v Edinburgu (Združeno kraljestvo)

Pere Puigdomenech – Kraljeva akademija znanosti in umetnosti v Barceloni/Inštitut za katalonske študije (Španija)

Kirsti Strøm Bull – Norveška akademija znanosti in književnosti

Zbigniew Szawarski – Poljska akademija znanosti

Raivo Uibo – Estonska akademija znanosti

Podpora stalni delovni skupini in redakcijski skupini: Robert Vogt (sekretariat zveze ALLEA)

ALLEA – Zveza evropskih akademij

ALLEA – Zveza evropskih akademij znanosti in humanistike je bila ustanovljena leta 1994 in trenutno združuje 58 akademij iz več kot 40 držav iz regije Sveta Evrope. Akademije članice delujejo kot znanstvena združenja, možganski trusti in organizacije, ki izvajajo raziskave. So samoupravne skupnosti vodij znanstvenih poizvedb z vseh področij naravoslovja, družboslovja in humanistike. Zveza ALLEA tako zagotavlja dostop do človeških virov intelektualne odličnosti, izkušenj in strokovnega znanja brez primere.

Delo zveze ALLEA na področju politike, ki je neodvisno od političnih, komercialnih in ideoloških interesov, poskuša prispevati k izboljšanju okvirnih pogojev, v okviru katerih se lahko dosega uspehi na področju znanosti in akademskih študij. Zveza ALLEA lahko skupaj s svojimi akademijami članicami obravnava celoten sklop strukturnih in političnih vprašanj, s katerimi se Evropa srečuje na področju znanosti, raziskav in inovacij. Pri tem jo usmerja skupni dogovor Evrope, ki jo povezujejo zgodovinski, družbeni in politični dejavniki ter znanstveni in gospodarski razlogi.

www.allea.org

Akademije članice

Albanija: Akademia e Shkencave e Shqipërisë; **Armenija:** Գիտությունների սպարտիս սկադևիս; **Avstrija:** Österreichische Akademie der Wissenschaften; **Belgija:** Académie Royale des Sciences des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique; Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten; Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde; Académie Royale de langue et de littérature françaises de Belgique; **Belorusija:** Нацыянальная акадэмія навук Беларусі; **Bolgarija:** Българска академия на науките; **Bosna in Hercegovina:** Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; **Češka:** Akademie věd České republiky; Učená společnost České republiky; **Črna gora:** Crnogorska akademija nauka i umjetnosti; **Danska:** Kongelige Danske Videnskabernes Selskab; **Estonija:** Eesti Teaduste Akadeemia; **Finska:** Tiedeakatemia; **Francija:** Académie des Sciences - Institut de France; Académie des Inscriptions et Belles-Lettres; **Grčija:** Ακαδημία Αθηνών; **Gruzija:** საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია; **Hrvaška:** Hrvatska Akademija Znanosti i Umjetnosti; **Irska:** The Royal Irish Academy - Acadamh Ríoga na hÉireann; **Italija:** Accademia Nazionale dei Lincei; Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti; Accademia delle Scienze di Torino; **Izrael:** האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים; **Kosovo:** Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës; **Latvija:** Latvijas Zinātņu akadēmija; **Litva:** Lietuvos mokslų akademijos; **Madžarska:** Magyar Tudományos Akadémia; **Makedonija:** Македонска Академија на Науките и Уметностите; **Moldavija:** Academia de Științe a Moldovei; **Nemčija:** Leopoldina - Nationale Akademie der Wissenschaften; Union der deutschen Akademien der Wissenschaften; Akademie der Wissenschaften in Göttingen, Akademie der Wissenschaften und der Literatur Mainz, Bayerische Akademie der Wissenschaften, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Akademie der Wissenschaften in Hamburg, Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Nordrhein-Westfälische Akademie der Wissenschaften und der Künste, Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig (Pridružena članica); **Nizozemska:** Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen; **Norveška:** Det Norske Videnskaps-Akademi; Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab; **Poljska:** Polska Akademia Umiejętności; Polska Akademia Nauk; **Portugalska:** Academia das Ciências de Lisboa; **Romunija:** Academia Română; **Rusija:** Российская академия наук (Pridružena članica); **Slovaška:** Slovenská Akadémia Vied; **Slovenija:** Slovenska akademija znanosti in umetnosti; **Srbija:** Srpska Akademija Nauka i Umetnosti; **Španija:** Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales; Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona; Institut d'Estudis Catalans; **Švedska:** Kungl. Vetenskapsakademien; Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien; **Švica:** Akademien der Wissenschaften Schweiz; **Turčija:** Türkiye Bilimler Akademisi; Bilim Akademisi; **Ukrajina:** Національна академія наук України; **Združeno kraljestvo:** The British Academy; The Learned Society of Wales; The Royal Society; The Royal Society of Edinburgh;

integrity | in'ti

1 the quality of being honest and having moral principles; *integrity*.

2 the state of being whole; *integrity*.

- the condition of being whole
- internal consistency

ALLEA

ALL European
Academies

